

Echte schoonheid zit van binnen

De Dragon heeft ook een 1:1-ratio: geen compressie, wel vervorming

De Urei/Universal Audio 1176 is misschien wel de bekendste compressor ter wereld, en dat is niet voor niets. Je moet dus van goeden huize komen om er nog iets aan te verbeteren. Slate Pro Audio gaat die uitdaging aan met de Dragon compressor.

door Wessel Oltheten > wessel@interface.nl

INFO

- Adviesprijs excl: € 1.560,-
- Importeur: Joystick Audio, 00 32 923 63718
- Internet: www.joystick.be
- www.slateproaudio.com

Steven Slate is bekend geworden met drumsamples, maar tegenwoordig ontwikkelt hij ook high-end plug-ins en analoge hardware zoals de Dragon compressor. Wat als eerste opvalt, is het frontpaneel, dat eruitziet alsof iemand die graag auto's opleukt met plastic spoilers en neonverlichting, een 1176 onder handen heeft genomen. Gelukkig springt de drakenprint er alleen uit bij de juiste kijkhoek en verlichting. Smaken verschillen immers.

Opzet

De Dragon is een fet-compressor (zie *In the Mix*, Interface 161) en dat betekent dat hij snel op pieken kan reageren. Dat werkt niet altijd even goed: sommige pieken hebben veel laagfrequente energie, waardoor de compressor wel heel hard 'hapt'. Als je bijvoorbeeld een kick en een snare, die voor je gevoel in balans zijn door een fet-compressor

stuurt, is de kans groot dat de kick veel meer wordt gecomprimeerd dan de snare. Om dit te voorkomen heb ik mijn eigen 1176's voorzien van sidechainfilters, die de lage frequenties uit de detector van de compressor halen. Zo'n instelbaar sidechainfilter is gelukkig standaard in de Dragon ingebouwd, net als een 2:1-ratio die hem nog wat minder 'hapgraag' maakt.

Een andere truc om het agressieve karakter van de 1176 te benutten zonder het geluid van al z'n dynamiek te beroven, is het gebruik van parallelle compressie. Je mengt dan het bewerkte signaal bij het origineel. Ook dit zit standaard in de Dragon, in de vorm van een wet/dry-mixer. Een mooie toevoeging is dat je de mixer tijdelijk kunt uitschakelen, om tijdens het instellen van de parameters alleen het bewerkte signaal te monitoren.

Drakenstreken

De '1176-draak' is nu bijna getemd, zou je denken, maar er is meer. Een belangrijk

onderdeel van de klank van de 1176 is namelijk de vervorming. Die wordt vooral veroorzaakt door het compressie-element en de in- en uitgangstrafo's. Slate heeft ervoor gekozen om dit circuit niet letterlijk na te maken, maar een modernere, meer hifi-versie te bouwen. Je kunt de compressor echter ook naar Vintage mode schakelen, waardoor de vervorming alsnog dramatisch toeneemt. Daarnaast is er een extra vervormingscircuit ingebouwd, waarmee je in drie stappen nóg meer vervorming toe kunt voegen. Je hebt dus veel meer controle over de totale hoeveelheid vervorming dan met een 1176.

En daar houdt het nog altijd niet mee op. Als vervorming namelijk zo'n groot deel uitmaakt van de klank van een compressor, waarom zou je die dan niet onafhankelijk van de compressie kunnen gebruiken? Op die manier zou je wel de klankkleur van een compressor toe kunnen voegen aan materiaal dat verder geen compressie nodig heeft. Daarom heeft de Dragon ook een 1:1-ratio: geen compressie, wel vervorming. Dit is geen nieuw idee, maar het maakt de Dragon wel heel compleet.

Natuurlijk ontbreekt ook een 'All Buttons In Squash-knop' niet, maar anders dan bij de 1176 functioneert de ratio-instelling wel in deze Squash mode. Dit effect klinkt alsof 's werelds meest hyperactieve compressor zich een weg door je geluid heen kauwt. Lang niet altijd bruikbaar, maar soms klinkt het geweldig.

Sheen, Bite en Boom

Wat compressie betreft zijn de overige instellingen vrij standaard: met het ingangsniveau regel je de hoeveelheid compressie en met het uitgangsniveau compenseer je voor het niveauverschil. Naast de genoemde instel-

lingen zijn er traploos verstelbare attack- en releasepotmeters en een bypassschakelaar. De vu-meter kun je op twee verschillende uitgangsniveaus kalibreren. Je kunt hem ook de hoeveelheid compressie laten weergeven.

Nu zou je denken dat het apparaat af is: doos eromheen, de winkel in en een sticker erop met 'de veelzijdigste 1176 allertijden'. Er lonken echter nóg drie schakelaars op de drakenprint: Sheen, Bite en Boom. Deze worden in de handleiding wat vaag omschreven – Boom zou subharmonische frequenties genereren en Sheen zou een optocel emuleren – maar eigenlijk veroorzaken ze gewoon een eq-boost in het hoog, midden of laag. Ik dacht nog dat de filters misschien in de sidechain zouden zitten (waardoor de compressor anders zou gaan reageren), maar ze zijn gewoon in het audiopad geschakeld. Ik loop in eerste instantie niet erg warm voor het idee van 'preset-eq', maar wie weet hoe het in de praktijk uitpakt...

Klank

Ik heb de Dragon als eerste uitgeprobeerd op een van de moeilijkste geluiden om te comprimeren: een vrouwelijke zangster. Hier heb je al meteen alle trucs nodig om de compressor vloeiend genoeg te laten reageren: het sidechainfilter, zo min mogelijk vervorming in het circuit (vintage uit, saturation op nul), de 2:1-ratio, lange attacktijd en de wet/dry-regeling. Dan lukt het goed om de dynamiek wat in te perken zonder dat het onnatuurlijk gaat klinken, maar je blijft het karakter van de compressor wel horen. Het klinkt een stuk subtieler en cleaner dan een 1176, maar net niet zo vloeiend en mild als bijvoorbeeld een goede opto-compressor.

Op een basgitaar komen de verschillende saturation-instellingen en de Vintage mode

SPECIFICATIES

- classic fet-compressor circuit (1176-style)
- 1073 Class A discrete versterker
- 3x eq-Emphasis Character filters
- mixknop voor parallelle compressie
- Vintage mode en Normal mode
- analog tape-style Saturation modes
- high pass-filter in sidechain
- aansluitingen: xlr en trs (gebalanceerd)
- 2U hoog 19" apparaat

goed van pas. Je hoort duidelijk het zwaartepunt van het laag naar het middengebiet verschuiven en de bas snijdt makkelijker door de mix heen. Met de output-gain van de compressor bepaal je precies hoe luid je het signaal door het saturation-circuit stuurt. Je hebt dus perfect onafhankelijke controle over de hoeveelheid vervorming en compressie. De klank van de saturation is mooi, maar het dynamisch verloop is heel anders dan dat van bijvoorbeeld een buis. Eerst hoor je vrij subtiele vervorming en voorbij een bepaald punt krijg je vrij plotseling crunchy analoge clipping. Die laatste klank is maar in selecte gevallen bruikbaar, en over het algemeen gebruikte ik de compressor om ervoor te zorgen dat de pieken nooit in dat gebied zouden belanden. Op het punt net voor de heftige clipping begon, klonk het vaak het best.

Verhaal apart

Compressie op drums is een verhaal apart, omdat je vaak iets anders voor elkaar probeert te krijgen dan puur de dynamiek van een opname in evenwicht te brengen. Bijvoorbeeld de illusie wekken dat de drums energiever zijn dan in werkelijkheid, of dat ze in een grotere ruimte staan. Het type compressor dat je gebruikt heeft veel invloed op de attack en sustain van de drumslagen. Wat dat betreft is de Dragon het best te omschrijven als een 'snappy' compressor. Elke drumslag krijgt – ongeacht de instelling van de attack-potmeter – een heel korte nadruk op de eerste aanzet. Bijna een klik eigenlijk. Natuurlijk kun je ook met andere compressors de aanzet van een drumklap benadrukken, maar de manier waarop de Dragon aangrijpt na die eerste aanzet, maakt de klank vrij specifiek.

Fel is een ander woord dat te binnen

schiet. Op drums komen ook de saturation-instellingen goed van pas; veel beter nog dan bij de basgitaar. Eigenlijk ligt voor mijn gevoel hier überhaupt het sterke punt van de Dragon. Hij is enorm veelzijdig en veel breder inzetbaar dan de meeste compressors, maar op drums heeft hij echt de 'wow-factor'. De attacks snijden met gemak door de mix heen, en de release-potmeter werkt bijna als een fader voor de hoeveelheid ambiance. Helemaal als je de hele drumbus naar de Dragon stuurt en het resultaat zachtjes bij het origineel mengt, wordt de hele mix als vanzelf stabielere en energieke.

Conclusie

De Dragon heeft wat mij betreft geen nadelen. Het is een van de meest veelzijdig instelbare fet-compressors die in vrijwel elke mix een rol zal kunnen vervullen. Ik heb nauwelijks materiaal kunnen vinden waar hij niet mee overweg kon; hooguit materiaal waar er misschien betere keuzes zijn. Prima, als je de luxe hebt over meerdere compressors van dit kaliber te beschikken. Mijn enige punt van kritiek is dat het gebruik van de eq-schakelaars aanvoelt als gokken. Soms pakt het mooi uit, maar meestal zou ik het effect nauwkeuriger willen doseren. Tijdens de test stonden ze daarom in 90% van de gevallen uit en ben ik ze als overbodig gaan beschouwen. Toch heb ik liever te veel opties dan te weinig en de Dragon voorziet ruimschoots in die behoefte. ■

HET OORDEEL

- + • veelzijdig
- + • karakter van 1176, maar veel breder inzetbaar
- • geen

